

Κοινός τόπος είναι πλέον η επιδίωξη της βιώσιμης εκμετάλλευσης του ορυκτού πλούτου της χώρας, με σημαντικά οφέλη για τις τοπικές κοινωνίες και την εθνική οικονομία, αλλά και με βασική προϋπόθεση την προστασία των πολιτών, των φυσικών αποδεκτών και την αποκατάσταση του περι-

Εφικτός ο στόχος για βιώσιμη αξιοποίηση του ορυκτού πλούτου

βάλλοντος. Αυτό αναδείχτηκε κατά τη διάρκεια της ημερίδας που έγινε στην Αθήνα, με πρωτοβουλία του ΤΕΕ και με τίτλο «Ορυκτός πλούτος και τοπικές κοινωνίες».

Κηρύσσοντας την έναρξη των εργασιών της ημερίδας, ο υφυπουργός Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, **Γιάννης Μανιάτης**, ανακοίνωσε ότι, στο πλαίσιο της πολιτικής της κυβέρνησης για την πράσινη ανάπτυξη, προωθούνται άμεσα πέντε δράσεις που αφορούν την επανεξέταση, τον εκσυγχρονισμό και την ορθή εφαρμογή του εθνικού νομικού και χωροταξικού πλαισίου διαχείρισης των ορυκτών πόρων και την αντιμετώπιση προβλημάτων, όπως η σύγκρουση χρήσεων γης. Ειδικότερα, προωθούνται:

1. Νομοθετική παρέμβαση για τη λειτουργία των υφιστάμενων λατομείων μαρμάρων, αδρανών υλικών και οχιστολιθικών πλακών, για λόγους προστασίας του περιβάλλοντος και αποφυγής νέων επεμβάσεων, με σαφή ανταποδοτικά οφέλη για τις τοπικές κοινωνίες.

2. Αναμόρφωση και εκσυγχρονισμός του Κανονισμού Μεταλλευτικών και Λατομικών Εργασιών (ΚΜΛΕ), που θεσμοθετήθηκε στις αρχές της δεκαετίας του '80, ώστε να αποτελέσει ένα σημαντικό εργαλείο προστασίας τόσο των ερ-

γαζομένων, όσο και του φυσικο-κοινωνικού περιβάλλοντος.

3. Αναμόρφωση και κωδικοποίηση της νομοθεσίας για την ορθολογική εκμετάλλευση των λατομείων βιομηχανικών ορυκτών, μαρμάρων και αδρανών υλικών, στην κατεύθυνση της πράσινης ανάπτυξης.

4. Ενσωμάτωση της Ευρωπαϊκής Πρωτοβουλίας (Verheugen) για τις Πρώτες Ύλες, για βιώσιμη διαχείριση των ορυκτών πόρων.

5. Αναδιοργάνωση και ενίσχυση των ελεγκτικών μηχανισμών του υπουργείου, δηλαδή των Επιθεωρήσεων Μεταλλείων.

Παράλληλα, ανέφερε ότι το υπουργείο ετοιμάζει την αναδιτύπωση, τον εκσυγχρονισμό και την κωδικοποίηση της μεταλλευτικής νομοθεσίας (Μεταλλευτικός Κώδικας), μέσω της οποίας θα θεσμοθετηθούν:

- Η άδεια εκμετάλλευσης μεταλλείου για να αρθούν οι υφιστάμενες νομικές ασάφειες.

- Ο όρος της πράσινης επιχειρηματικής ευθύνης, δηλαδή οι επιχειρήσεις, οι οποίες δεν τηρούν τους κανόνες της ορθολογικής εκμετάλλευσης και της σταδιακής αποκατάστασης του περιβάλλοντος στα εξορυκτικά εργοτάξια, αφενός αποκλείονται από περαιτέρω σχετικές αδειοδοτήσεις και αφετέρου υπόκεινται, χωρίς καμιά

παρέκκλιση, στην αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει», που θα προβλέπει αυστηρότερες χρηματικές ποινές. Ο όρος αυτός θα επεκταθεί σε όλες τις κατηγορίες ορυκτών.

- Εγγυήσεις για την αποκατάσταση του περιβάλλοντος και για τα μεταλλεία, όπως γίνεται για όλες τις υπόλοιπες κατηγορίες ορυκτών.

Τέλος, επισήμανε τη σπουδαιότητα της συστηματικής και στοχευμένης ενημέρωσης και του

Επιμέλεια: ΝΙΚΟΣ ΠΕΡΠΕΡΑΣ

διαλόγου με τις τοπικές κοινωνίες, της πλήρους διαφάνειας σε όλα τα επίπεδα, προκειμένου η αξιοποίηση του ορυκτού πλούτου της χώρας μας να τύχει της αναγκαίας κοινωνικής αποδοχής.

Η αξιοποίηση του ορυκτού πλούτου μπορεί να αναδειχτεί σε ένα από τα συγκριτικά πλεονεκτήματα της χώρας μας για να ξεπεραστεί η οικονομική κρίση, τόνισε ο υφυπουργός Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, **Μάρκος Μπόλαρης**. Επισήμανε ότι τα προβλήματα που παρατηρήθηκαν στο ζήτημα αυτό έχουν να κάνουν με το αναπτυξιακό μοντέλο που ακολουθήθηκε, το οποίο δεν μπορεί πλέον να ακολουθηθεί, ενώ πρόσθεσε ότι καθοριστικό στοιχείο της νέας πολι-

τικής θα είναι οι διαδικασίες της δημόσιας διαβούλευσης.

Όπως γνωρίζουμε, η χώρα μας διάγει συνθήκες οικονομικής κρίσης, συνεπώς η εκμετάλλευση των πλουτοπαραγωγικών πηγών της, όπως είναι ο ορυκτός πλούτος, είναι αναγκαία, τόνισε κατά την προσφώνησή του ο Γενικός Γραμματέας του ΤΕΕ, **Ηρακλής Δρούλιας**, ενώ πρόσθεσε πως τα προβλήματα που προκύπτουν κατά την εξορυκτική δραστηριότητα, και που, συνήθως, σχετίζονται με τις επιπτώσεις στο περιβάλλον, με την υγεία των πολιτών και με τη χρήση της γης, δημιουργούν αντιδράσεις των τοπικών κοινωνιών και των μη κυβερνητικών περιβαλλοντικών οργανώσεων.

Κανείς, βέβαια, δεν μπορεί να παραβλέψει και τη θετική πλευρά της ανάπτυξης της μεταλλευτικής βιομηχανίας: Στη σημερινή εποχή, που η ανεργία αποτελεί μάλιστα, η δραστηριότητα αυτή παρέχει εργασία, ενώ σε περιόδους οικονομικής κρίσης συντελεί στην τοπική οικονομική ανάπτυξη και στη βελτίωση των υποδομών. Εξάλλου, παρέχει πρώτες ύλες για τη διαβίωση του ανθρώπου, που δεν είναι δυνατό να παραχθούν διαφορετικά.

Είναι προφανές ότι αυτό που επιδιώκεται –τόνισε σε άλλο σημείο ο Η. Δρούλιας– είναι η αρμο-

Οι τοποθετήσεις των εκπροσώπων των κομμάτων

Οφείλουμε να χρησιμοποιήσουμε όλα τα θεσμικά εργαλεία που έχουμε στη διάθεσή μας. Να θέσουμε στόχους και να αλλάξουμε την πρακτική μας, ώστε να αποκαταστήσουμε τη σχέση εμπιστοσύνης μεταξύ κράτους - επιχείρησης και κοινωνίας, τόνισε ο βουλευτής Βοιωτίας της ΝΔ, **Μιχάλης Γιαννάκης**. Μεταξύ άλλων, επισήμανε ότι οφείλουμε:

νική συνύπαρξη της εξορυκτικής δραστηριότητας με τις απαιτήσεις και τα δικαιώματα των τοπικών κοινωνιών, γιατί κανένα μέρος δεν μπορεί και δεν πρέπει να εκμηδενιστεί προς όφελος του άλλου.

Η πολιτεία, τόσο σε ευρωπαϊκό όσο και σε εθνικό επίπεδο, έχει κάνει θετικά βήματα προς το όφελος του κοινωνικού συνόλου, θεσπίζοντας νόμους που προστατεύουν τον πολίτη και του δίνουν δικαίωμα να ενημερώνεται και να συμμετέχει στα περιβαλλοντικά ζητήματα.

Επίσης, παρά τους μερικές φορές δυσβάστακτους όρους και προϋποθέσεις ανάπτυξης εξορυκτικών δραστηριοτήτων, η ίδια η πολιτεία αναγνωρίζει την αναγκαιότητα για την ύπαρξή τους.

Τέλος, ο Η. Δρούλιας επισήμανε το σημαντικό ρόλο που καλείται να διαδραματίσει η Δημόσια Διοίκηση: Είναι αυτή -τόνισε- που πρέπει να συμβάλει τόσο στην ανάπτυξη της ζωικής σημασίας για την οικονομία της χώρας μας εξορυκτικής δραστηριότητας, όσο και στην προστασία του πολίτη και του περιβάλλοντος, αξιοποιώντας με σωστό τρόπο τη σχετική νομοθεσία.

ρακολουθεί, να εκλαϊκεύει την επιστημονική γνώση και να είναι δίπλα στην κοινωνία.

Ο ορυκτός πλούτος, αν αξιοποιηθεί ορθά, μπορεί να συμβάλει στην ανάπτυξη, όπως την αντιλαμβάνεται η Αριστερά, δηλαδή συνδυασμένη με την κοινωνική πρόοδο, την αποτελεσματική περιβαλλοντική διαχείριση, την αποκέντρωση και τη συνεισφορά στην αύξηση της απασχόλησης, τόνισε ο **Ν. Γεωργακάκης**, εκπρόσωπος του

ΣΥΡΙΖΑ. Είναι θετικό, που, ιδιαίτερα την τελευταία περίοδο, τόσο οι επιχειρηματίες, μεμονωμένα, όσο και οι φορείς τους (π.χ. Σύνδεσμος Ελληνικών Βιομηχανιών, Σύνδεσμος Μεταλλευτικών Επιχειρήσεων κλπ.) διακηρύττουν σεβασμό στο περιβάλλον και διαμορφώνουν περιβαλλοντικά προγράμματα. Ασφαλώς, είναι θετικές τέτοιες διακηρύξεις. Όμως, οι κοινωνίες μάς κρίνουν από τα έργα.

1. Να δώσουμε τη δυνατότητα μη δεσμευτικών γνωμοδοτήσεων στην Κοινωνία των Πολιτών, να ακούγονται οι απόψεις της και να καταγράφονται.

2. Να κατοχυρώσουμε απολύτως την υποχρεωτική περιβαλλοντική αποκατάσταση των εκμεταλλευόμενων χώρων.

3. Να προωθήσουμε και να ενισχύσουμε την εκκλαίκευση της γνώσης στις Περιβαλλοντικές Μελέτες, ώστε όλοι μέσα από πρόσφορες μεθόδους να μπορούν να αντιληφθούν τι γίνεται, πώς γίνεται και γιατί γίνεται.

4. Να θεσμοθετήσουμε τις μελέτες Εναλλακτικών Λύσεων (όπου να καταγράφονται -εκκλαίκευμένα- ποιες εναλλακτικές προτάσεις υπάρχουν, πόσο κοστίζουν και γιατί δεν επιλέγονται).

5. Να εξασφαλίσουμε την επίβλεψη των εξορυκτικών ή άλλων έργων από ειδικευμένο προσωπικό.

6. Να ορίσουμε τις προδιαγραφές των μελετών, ώστε να απαλείψουμε την υποκειμενικότητα των μελετών και μαζί την καχυποψία.

7. Να στελεχώσουμε τη Δημόσια Διοίκηση με το κατάλληλο προσωπικό, ώστε να μπορεί να πα-

Θα εκτιμήσουν, αν εκεί όπου αναπτύσσεται μία μεταλλευτική δραστηριότητα, στη συνέχεια και με πρόγραμμα, προκύψει αποκατάσταση, ένα άλσος, ένα όμορφο θέατρο και όχι ένας κρανίου τόπος. Είναι γνωστό ότι η Ελλάδα είναι μια από τις χώρες που στήριξαν σε σημαντικό βαθμό την ανάπτυξη και τον πολιτισμό τους στα μεταλλεύματα και στα ορυκτά. Είναι γνωστό, επίσης, ότι όχι μόνο για τη βιομηχανία και τις κατασκευές, αλλά και για το κάθε σπίτι είναι αναγκαίες οι ορυκτές ύλες. Το θέμα είναι πώς αυτή η δραστηριότητα θα γίνεται με την ελάχιστη επιβάρυνση στο περιβάλλον.

Στην πολυδαίδαλη νομοθεσία (130 νόμοι) που διέπει την εξορυκτική δραστηριότητα απέδωσε την ευθύνη για τα μεγάλα περιβαλλοντικά προβλήματα που προκαλούνται, ο εκπρόσωπος των Οικολόγων Πράσινων, **Α. Αργυρόπουλος**. Επίσης, επισήμανε ότι θα πρέπει να αλλάξουν τα καταναλωτικά πρότυπα, αναφέροντας ως παράδειγμα ότι αν αλλάζαμε όλοι τα κινητά μας τηλέφωνα κάθε τρία χρόνια, αντί για κάθε χρόνο, θα εξοικονομούσαμε 350.000 τόνους μεταλλευμάτων.

Συγκριτικό πλεονέκτημα της χώρας

Υπάρχει μία εκμετάλλευση του ορυκτού πλούτου μέχρι τώρα, που δε σεβάστηκε το περιβάλλον, τόνισε ο Πρόεδρος της ΟΚΕ, **Χρήστος Πολυζωγόπουλος**, επισημαίνοντας ότι υπάρχει πλέον ανάγκη για αποκατάσταση των βλαβών και παραγωγή με σεβασμό στο περιβάλλον. Επισήμανε, επίσης, ότι ο ορυκτός πλούτος είναι μεν συγκριτικό πλεονέκτημα της χώρας, εκείνο, όμως, που μένει να δούμε είναι το πώς και οι τοπικές κοινωνίες θα αποτελέσουν το συγκριτικό της πλεονέκτημα, αναφέροντας ότι η ΟΚΕ θα αναλάβει σχετικές πρωτοβουλίες σε νομαρχιακό επίπεδο, με το σύνολο των ενδιαφε-

ρόμενων φορέων.

Η αξιοποίηση των ορυκτών πόρων πρέπει να γίνεται στο πλαίσιο μιας βιώσιμης ανάπτυξης, τόνισε ο **Α. Αγγελόπουλος**, εκπρόσωπος του ΓΕΩΤΕΕ, ενώ επισήμανε ότι στην κατεύθυνση αυτή θα πρέπει να αξιοποιηθεί από την πολιτεία και το ΙΓΜΕ, που, όπως είπε, σήμερα βιώνει τη χειρότερη κατάσταση από τη σύστασή του.

Ο πρόεδρος του Πανελληνίου Συλλόγου Μηχανικών Μεταλλείων Μεταλλουργών, **Παν. Μαυρίδης**, χαιρετίζοντας την εκδήλωση τόνισε ότι η εξορυκτική βιομηχανία υπήρξε βάση ανάπτυξης της χώρας και μπορεί να εξακολουθήσει, προσφέροντας πρώτες ύλες στην ενέρ-

γεια και στην κατασκευή, αλλά και θέσεις εργασίας που σήμερα σπανίζουν.

Είναι, λοιπόν, μακροχρόνια επένδυση, άρρηκτα συνδεδεμένη με τις τοπικές κοινωνίες, αφού δεν μεταφέρεται. Ωφελούν, αλλά και βλάπτουν τις κοινωνίες αυτές. Θέματα υγείας και οικολογικά, οκλούμενα οικονομικά συμφέροντα, είναι οι συνθήκες βλάβες. Η λύση δεν είναι η απαγόρευση της εξορυκτικής διαδικασίας, αλλά η ελαχιστοποίηση των βλαβών. Στην απαιτούμενη συνεννόηση και κοινή δράση η πολιτεία πρέπει να αναλάβει: Καθορισμό ζωνών αποκλειστικής ή πρωτεύουσας δραστηριότητας, βάσει πολιτιστικών, περιβαλλοντικών, κοιτασματολογικών δεδομένων. Τροποποίηση – απλούστευση νομοθεσίας αναλόγως ζώνης. Ενίσχυση και αποκέντρωση ελέγχου. Σύντμηση χρόνου αδειοδότησης.

Οι επιχειρήσεις καλούνται να κατανοήσουν την προνομιακή μεταχείριση που δικαιούνται οι τοπικές κοινωνίες και αυτές ότι πρέπει να συνδράμουν στη διατήρηση και ίδρυση νέων βιομηχανιών, εξασφαλίζοντας καλύτερες συνθήκες και προδιαγραφές. Ο μηχανικός Μεταλλείων μπορεί να αναλάβει διαμεσολαβητικό ρόλο, καθώς συγκεντρώνει και τις δύο ιδιότητες: του κατοίκου και του στελέχους της επιχείρησης, λόγω επιστημονικής κατάρτισης που απαιτείται για αλληλοσεβασμό και ειλικρινή συνεννόηση.

Μέχρι σήμερα δεν έχει χαρακτηί μια εθνική πολιτική για την αξιοποίηση του ορυκτού πλούτου της χώρας, τόνισε ο πρόεδρος του Συνδέσμου Μεταλλευτικών Επιχειρήσεων (ΣΜΕ), **Σωκράτης Μπαλτζής**, ενώ παράλληλα δήλωσε ότι είναι υπέρ των θεσμικών μέτρων που ανα-

Η πρωτοβουλία «Vertheugen», αν και αποτελεί σημαντικό κείμενο πολύπλευρης ανάγνωσης, αγνοεί το ρόλο των τοπικών κοινωνιών και των ΜΚΟ στο ευρύτερο ζήτημα της εκμετάλλευσης του ορυκτού πλούτου στις χώρες της ΕΕ. Ακόμα και όπου αναφέρεται στην ευαισθητοποίηση του κοινού, ο στόχος είναι η προσέλευση επιστημονικού ή εργατοτεχνικού προσωπικού. Όμως, για την απρόσκοπτη ανάπτυξη μιας εκμετάλλευσης, είναι αναγκαία η τριμερής σύμπραξη, σε βάση αμοιβαίας εμπιστοσύνης, του φορέα της εκμετάλλευσης, των τοπικών κοινωνιών, των περιβαλλοντικών ΜΚΟ και της πολιτείας, μέσω των φορέων της αδειοδότησης και του ελέγχου. Αυτά επισήμανε παρουσιάζοντας την εισήγηση της Οργανωτικής Επιτροπής της ημερίδας ο **Ρουσέτος Λειβαδάρος**, προσθέτοντας ότι:

«Ο φορέας εκμετάλλευσης έχει όφελος όχι μόνο να εφαρμόζει αποτελεσματικά τις υποχρεώσεις του για την προστασία του περιβάλλοντος, των εργαζομένων και των πολιτών, καθώς και για την ορθολογική εκμετάλλευση του κοιτάσματος, αλλά και να καταρτίζει με τη συμμετοχή των πολιτών πρόγραμμα δράσεων κοινωνικής εταιρικής ευθύνης και ιδιαίτερα περι-

βαλλοντικής εταιρικής ευθύνης, δηλαδή δράσεων, που θεωρούνται αναγκαίες από τις τοπικές κοινωνίες κατά την εξέλιξη της εκμετάλλευσης, αλλά, όμως, δεν προκύπτουν ως νομικές υποχρεώσεις.

Η Δημόσια Διοίκηση έχει υποχρέωση να κερδίσει τη χαμένη αξιοπιστία των πολιτών. Αποτελεί στοιχείο που έχει θεμελιώδη σχέση με τη βιώσιμη ανάπτυξη της χώρας και εν προκειμένω με τη βιώσιμη εκμετάλλευση του ορυκτού πλούτου της χώρας. Βασικές προϋποθέσεις είναι ο εκσυγχρονισμός του νομικού πλαισίου, η ενίσχυση και αναδιοργάνωση των υπηρεσιών, ο σεβασμός στους πολίτες, που είναι οι εργοδότες, αλλά ταυτόχρονα και οι πελάτες της Δημόσιας Διοίκησης.

Οι φορείς των τοπικών κοινωνιών και των ΜΚΟ, έχουν πλέον στη διάθεσή τους ισχυρά θεσμικά μέσα:

- Τη σύμβαση του Aarhus, που κυρώθηκε με το νόμο 3422/2005 για την άμεση και απρόσκοπτη πρόσβαση των πολιτών στην περιβαλλοντική πληροφόρηση, τη διασφάλιση της συμμετοχής των πολιτών στις αποφάσεις που έχουν περιβαλλοντικές επιπτώσεις και, τέλος, τη διασφάλιση της πρόσβασής τους στις δικαστικές αρχές για περιβαλλοντικά ζητήματα.

- Την κοινοτική Οδηγία 2004/35/ΕΚ για την περιβαλλοντική ευθύνη, με την οποία, με σημαντική καθυστέρηση, εναρμονίστηκε πρόσφατα η ελληνική νομοθεσία (ΠΔ 148/09).

- Τη νομολογία, όπως έχει διαμορφωθεί από τις σχετικές αποφάσεις του ΣΤΕ με βάση τις κω-

Οι προτάσεις

ροταξικές και περιβαλλοντικές συνταγματικές επιταγές.

Οι τοπικές κοινωνίες και ιδιαίτερα οι ενεργοί πολίτες τους, αποτελούν πια μία κοινωνική δύναμη παρέμβασης, που κανείς δεν μπορεί να αγνοεί. Η δράση τους έχει την ηθική νομιμοποίηση του πανανθρώπινου αιτήματος για ένα καθαρό περιβάλλον, για μία αναβαθμισμένη ποιότητα ζωής και την υπεροχή τους συγκροτεί η καθαρότητα της δράσης τους, η ανιδιοτέλεια και οι ανθρωπιστικές αξίες. Για το λόγο αυτό και το βασικό τους έρεισμα είναι η κοινωνική αποδοχή. Εντούτοις, σε κάθε περίπτωση και χωρίς εκπτώσεις σε ζητήματα προστασίας του περιβάλλοντος, θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη ότι η βιώσιμη ανάπτυξη έχει την περιβαλλοντική,

κοίνωσε ο υφυπουργός ΥΠΕΚΑ, **Γ. Μανιάτης**. Πρωταρχικός στόχος του Συνδέσμου μας είναι μια εθνική πολιτική, η οποία από τη μια πλευρά να αξιοποιεί τον ορυκτό πλούτο της χώρας με όρους αειφορίας, με όρους πράσινης ανάπτυξης, αν θέλετε, να το συνδυάζει με τις καταναλωτικές ανάγκες της κοινωνίας, να το συνδυάζει με τους αναπτυξιακούς στόχους της κοινωνίας, να θέτει ένα σαφές πλαίσιο κανονιστικό, και να συγκροτεί, τέλος, τους ελεγκτικούς μηχανικούς εκείνους, οι οποίοι να μπορούν να ελέγχουν και να επιβάλουν αυτά τα οποία πρέπει να επιβάλουν. Επίσης, επισημάνει ότι τα μέλη του Συνδέσμου έχουν αυτοδεσμευτεί σε 10 αρχές δεοντολογίας.

Εργαζόμενοι και τοπικές κοινωνίες

Οι εργαζόμενοι πληρώνουν βαρύ τίμημα, με επαγγελματικές ασθένειες, εργατικά ατυχήματα και αλλαγή του τρόπου ζωής τους, τόνισε ο Πρόεδρος της Ομοσπονδίας Μεταλλωρύχων Ελλάδας, **Γ. Κωνσταντινίδης**, ο οποίος πρόσθεσε ότι εκείνο που λείπει στο ζήτημα της αξιοποίησης του ορυκτού πλούτου της χώρας είναι η αξιοπιστία μεταξύ των ενδιαφερόμενων μερών.

Όπου σε όλο τον κόσμο αναπτύχθηκε ο ορυκτός πλούτος, αναπτύχθηκαν μαζί και μεγάλες ή μικρές κοινωνίες, τόνισε ο κ. **Κανελλόπουλος**, πρόεδρος της Ελληνικής Εταιρείας Τεχνολόγων ορυκτού πλούτου. Στην Ελλάδα, επισημάνει, αναπτύχθηκαν ολόκληρα χωριά ή μεγάλες πόλεις, όπως η Πτολεμαίδα, η Μεγαλόπολη, το Αλιβέρι, που έγιναν εξαρτήματα

των αντίστοιχων λιγνιτωρυχείων. Άλλα παραδείγματα έχουμε στη Χαλκιδική, στο Στρατώνι, στον Παρνασσό και στην Γκίονα όπου έγιναν πολιτείες - εξαρτήματα, περίπου, της εκμετάλλευσης των βωξίτων. Στην περιοχή της Κοζάνης, όπου οι κοινωνίες συνδέθηκαν με την ανάπτυξη των χρωμιτών, στην Ερμιόνη που βρίσκεται και πανάρχαιος οικισμός, στη Λάρυμνα όπου αναπτύχθηκε μεγάλη εκμετάλλευση νικελίου. Στη Νάξο όπου δημιουργήθηκε η κοινωνία συμριδοπαραγωγών. Πολλές από αυτές τις κοινωνίες, κατέληξε, δημιούργησαν δική τους τεχνολογία και πολιτισμό.

Εμείς, ως δήμος, προσπαθούμε με κάθε τρόπο, μαζί με τις τοπικές κοινωνίες, τους τοπικούς φορείς, αυτές τις δραστηριότητες, όχι να τις περιορίσουμε, απλά, όμως, να τους υπο-

δείξουμε ότι και η Γκίονα και τα Βαρδούσια και η Οίτη είναι βουνά από όπου εκεί ξεκίνησε και η επανάσταση του 1821, αλλά και γενικότερα ο κόσμος που ζει σε αυτές τις περιοχές θέλει όσο γίνεται περισσότερο να υπάρχει μικρότερη περιβαλλοντική υποβάθμιση της περιοχής. Αυτό, επισημάνει στο χαιρετισμό του, ο **Θωμάς Γούβαλης**, πρόεδρος του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Καλλιών Νομού Φωκίδος.

Κατά τη διάρκεια των εργασιών της ημερίδας, πήραν, επίσης, το λόγο εκπρόσωποι κατοίκων από περιοχές, όπως η Φωκίδα και η Χαλκιδική, καταθέτοντας τα προβλήματα που δημιουργήθηκαν από τη μεταλλευτική και εξορυκτική δραστηριότητα στις περιοχές τους.

Επίσης, κατά τη διάρκεια της ημερίδας αναπτύχθηκαν 22 εισηγήσεις από ειδικούς επιστήμονες που βρίσκονται αναρτημένες στην ιστοσελίδα του ΤΕΕ.

αλλά και την οικονομική και κοινωνική της διάσταση.

Επίσης, η Οργανωτική Επιτροπή κατέθεσε τις εξής προτάσεις για αναγκαίες δράσεις:

1. Εκσυγχρονισμός και απλοποίηση του νομικού πλαισίου (Λατομική και Μεταλλευτική

των άλλων χωρών - μελών της ΕΕ (πρωτοβουλία «Verheugen»).

4. Στο ΙΓΜΕ απονέμονται συμβουλευτικές αρμοδιότητες και διατύπωση γνώμης για την έγκριση των περιβαλλοντικών όρων μεταλλευτικών και λατομικών δραστηριοτήτων. Ειδικά για το κόστος της περιβαλλοντικής αποκατάστασης, τη διατύπωση γνώμης συνοδεύει σχετική αναλυτική έκθεση από ειδικό τμήμα που ιδρύεται, με ανάλογες αρμοδιότητες και, επίσης, αρμοδιότητες εκπόνησης μελετών και ανάθεσης έργων αποκατάστασης λατομικών - μεταλλευτικών χώρων, που δεν εκτελέστηκαν από τους φορείς εκμετάλλευσης και μετά την κατάπτωση των εγγυητικών επιστολών, που προτείνονται στα επόμενα. Η υπαγωγή της ΓΓ Ενέργειας στο ΥΠΕΚΑ διευκολύνει ανάλογες ρυθμίσεις.

5. Διαμόρφωση σε εθνικό και προώθηση σε ευρωπαϊκό επίπεδο των προϋποθέσεων και κατευθυντηρίων γραμμών, με τις οποίες οι εξορυκτικές δραστηριότητες που πραγματοποιούνται εντός ή πλησίον περιοχών «Natura 2000» μπορούν να συμβιβαστούν με την προστασία του περιβάλλοντος (πρωτοβουλία «Verheugen»).

6. Η δημιουργία των προϋποθέσεων για την αξιοποίηση των ερευνητικών έργων με επίκεντρο την εξόρυξη και επεξεργασία πρώτων υλών και τη

διάθεση κονδυλίων από το ΕΤΠΑ για εφαρμοσμένη έρευνα (πρωτοβουλία «Verheugen»).

7. Η διασφάλιση της αποκατάστασης του περιβάλλοντος με την ολοκλήρωση της εκμετάλλευσης σε επιμέρους τμήματα του κοιτάσματος και στο σύνολο. Θεσμοθετείται η κατάθεση εγγυητικής επιστολής ως προϋπόθεσης για την έναρξη κάθε επέμβασης στο περιβάλλον. Το ύψος της εγγυητικής επιστολής αυξάνεται με την επέκταση της εκμετάλλευσης και μειώνεται με την αποκατάσταση περιοχών, που υπέστησαν εκμετάλλευση.

8. Για σημαντικές έκτασης εκμεταλλεύσεις συγκροτούνται τοπικά όργανα παρατήρησης από εκπροσώπους του φορέα εκμετάλλευσης, της Αυτοδιοίκησης Β΄ Βαθμού και φορέων των τοπικών κοινωνιών. Μέσω των οργάνων αυτών υλοποιείται:

- Η συνεχής ενημέρωση των πολιτών και η ενεργός συμμετοχή τους σύμφωνα με τη συνθήκη του Aarhus.

- Η άμεση παρατήρηση της συμμόρφωσης με τις διατάξεις περί περιβαλλοντικής ευθύνης και της υλοποίησης των περιβαλλοντικών όρων.

- Η διαμόρφωση σχεδίων δράσεων κοινωνικής και ιδιαίτερα περιβαλλοντικής εταιρικής ευθύνης.

του ΤΕΕ

Νομοθεσία, Κανονισμός Μεταλλευτικών και Λατομικών Εργασιών και της Περιβαλλοντικής Νομοθεσίας κατά το μέρος που αφορά και επηρεάζει την εκμετάλλευση του Ορυκτού Πλούτου).

2. Η ενίσχυση και αναδιοργάνωση των υπηρεσιών ελέγχου, ιδιαίτερα των επιθεωρήσεων μεταλλείων και η υποστήριξη τους σε ειδικά θέματα ελέγχου και μελετών μέσω κατοχυρωμένων διασύνδεσης με το ΙΓΜΕ.

3. Η αναβάθμιση της οργάνωσης, στελέχωσης και του ρόλου του ΙΓΜΕ, η ουσιαστική συμμετοχή του στην εκπόνηση σχεδίων χρήσης γης, στην ανταλλαγή ορθών πρακτικών εκμετάλλευσης μεταξύ των κρατών - μελών όσον αφορά τα σχέδια χρήσης γης και η δικτύωσή του με τα Εθνικά Γεωλογικά Ινστιτού-